

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අදියර III විභාගය - 2022 ජනවාරි

යෝජිත උත්තර

(301) මූල්‍ය වාර්තාකරණය (FAR)

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය
නො. 540, පූජ්‍ය මුරුත්තේච්චුවේ ආනන්ද නාහිමි මාවත,
නාරාහේන්පිට, කොළඹ 05.
දුරකථන: 011-2-559 669

මෙය අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශයේ ප්‍රකාශනයකි

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අදියර III විභාගය - 2022 ජනවාරි

(301) මූල්‍ය වාර්තාකරණය

යෝජිත උත්තර

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න 4
(මුළු ලකුණු 20)

A කොටස

පළමුවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේදය 01 - පාලන ව්‍යුහය, ගිණුම්කරණයේ දී ආචාරධර්මවල ඇති වැදගත්කම සහ මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ සංකල්පනාත්මක ආකෘතිමය රාමුව

(a)

1 කාලානුරූපී බව

කාලානුරූපී බව යනුවෙන් අදහස් කරනු ලබන්නේ තීරණ ලබා ගන්නා පාර්ශවයන්ට ඔවුන්ගේ තීරණ වලට බලපෑමක් කළ හැකි පරිදි තොරතුරු නියමිත වේලාවට ලබා ගත හැකි බවයි.

2 අවබෝධ කරගත හැකි බව

අවබෝධ කරගත හැකි බව යනු තීරණ ගන්නන් හට පහසුවෙන් හා තේරුම් ගත හැකි වන අයුරින් තොරතුරු සංවිස්තර හා පැහැදිලිව ඉදිරිපත් කිරීමයි.

3 සංසන්දනාත්මක බව

සංසන්දනාත්මක බව යනු තොරතුරු අතර පවතින වෙනස්කම් හා සමානකම් හඳුනාගැනීමට අදාළ තොරතුරු පරිශීලකයාට සහාය වන ආකාරයකින් පැවතීමයි.

4 සත්‍යාපනය කළ හැකි බව

සත්‍යාපනය කළ හැකි බව යනු දැනුමැති හා ස්වාධීන පාර්ශවයන්හට යම් පොදු සම්මුතියකට පැමිණීම සඳහා විශ්වාසවන්ත ලෙස තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇති බවයි. කෙසේ වෙතත් විශේෂ නිරූපණය සඳහා පූර්ණ එකඟතාවක් අවශ්‍ය නොවේ.

(ලකුණු 03)

(b) 1. ඓතිහාසික පිරිවැය

2. සාධාරණ අගය

3. භාවිතා කළ හැකි අගය

4. වර්තමාන අගය

(ලකුණු 02)

(මුළු ලකුණු 05)

දෙවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේදය 01 - පාලන ව්‍යුහය, ගිණුම්කරණයේ දී ආචාරධර්මවල ඇති වැදගත්කම සහ මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ සංකල්පනාත්මක ආකෘතිමය රාමුව

(a)

තිරසාර වාර්තාකරණය යනු ආයතනයක දෛනික ක්‍රියාකාරකම් නිසා ඇති වන්නා වූ ආර්ථික පාරිසරික හා සමාජ බලපෑම පිළිබඳ විශ්ලේෂණය කර හෙළිදරව් කිරීම හා සන්නිවේදනය කිරීමයි. තිරසර වාර්තාකරණය මගින් ආයතනය හා සංවිධාන ශ්‍රීතයේ අගනාකම් ඉදිරිපත් කරයි. තිරසාර වාර්තාකරණය මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන වාර්තාකරණය ඒකාබද්ධ කරන්නාවූ වැදගත් අංගයක් බවට පත්ව ඇත. එය ක්‍රිත්ව මූලික වාර්තාකරණයක් වන අතර ආයතනයක සමාජ වගකීම් වාර්තා කිරීම සඳහා ද භාවිතා කළ හැක.

(ලකුණු 03)

(b)

- 1) ආයතනයේ දැක්ම හා මෙහෙවර
- 2) සංවිධාන ව්‍යුහය
- 3) ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලි සහ ක්‍රියාකාරකම්
- 4) ව්‍යාපාර මූලික යෙදවුම් සහ නිමැවුම්
- 5) උපාය මාර්ගික අරමුණු හා ප්‍රධාන අවදානම් හා අවස්ථාවන්
- 6) ප්‍රාදේශීය සියළු යෙදීම්
- 7) බාහිර සාධක
- 8) රජය
- 9) කාර්යසාධනය
- 10) ඉදිරි දැක්ම

**(ලකුණු 02)
(මුළු ලකුණු 05)**

තුන්වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේදය 04 - මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන දත්ත සහ තොරතුරු අර්ථකථනය කිරීම

(a)

- 1) ආයතනයෙහි අනාගත පුරෝකථනයන් හා සැලසුම්කරන කටයුතු සඳහා යොදා ගත හැකි වීම.
- 2) ආයතනයෙහි ද්‍රවශීලතාවය ලාභදායීතාවය සහ ධාරීතාව ඒ පිළිබඳ මනා අවබෝධයක් ලබා දීම.
- 3) අයවැය ඇස්තමේන්තු සැකසීමේදී යොදා ගත හැකි වීම.
- 4) ආයතනයේ ලාභය හෙවත් මූල්‍ය කාර්ය සාධනය හා මූල්‍ය තත්ත්වය ඇගයීමට යොදා ගත හැකි වීම.
- 5) පසුගිය වර්ෂයන් වල සිදුවූ කාර්ය සාධනය සමග සැසඳීමක් සිදුකල හැකි වීම.
- 6) කර්මාන්තයෙහි සාමාන්‍ය ධාරීතාවයන් පිළිබඳව සැසඳීමක් කළ හැකි වීම.
- 7) පරිශීලකයන්හට තොරතුරු පිළිබඳ පැහැදිලි තීරණයක් ගත හැකි වීම.
- 8) අවදානම් හා දුර්වලතා සහිත ශ්‍රේෂ්ඨ හඳුනා ගැනීමටත් ඒවාට පදනම් වූ හේතු සාධක සොයා ගැනීමටත් හා ඒවා නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමටද යොදාගත හැකි වීම.

(ලකුණු 03)

(b)

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඇති තොරතුරු ඓතිහාසික පිරිවැය සංකල්පය මත පදනම් වීම.
2. වර්තමාන කාලච්ඡේද සහ පෙර කාලච්ඡේද වල කාර්යසාධනය සැසඳීමේදී උද්ධමනකාරී බලපෑම නොසලකා හැර තිබීම.
3. ව්‍යාපාර ආයතන අනුගමනය කරනු ලබන එකිනෙකට වෙනස් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති නිසා එම ආයතන අතර අනුපාත අගයන් සැසඳීමේ දී ගැටලු මතු විය හැක.
4. අතීත ආර්ථික තත්ත්වයන්, ව්‍යාපාරික පරිසරය සහ අභ්‍යන්තර සාධක ස්ථිර හෙවත් වෙනස් නොවන බව සලකා ඓතිහාසික දත්ත මත පදනම්ව අනාගත කාල වකවානු සම්බන්ධයෙන් තීරණ ගැනීම.
5. ඇතැම් අනුපාත මූල්‍ය වාර්තා කරන දිනට පවතින තත්වයන් හා අගයන් මත පදනම් වේ. තවද මෙම අගයන් වසර පුරාවටම නියත හෙවත් ඒකාකාරී අගයකින් නොපවතී.

(ලකුණු 02)
(මුළු ලකුණු 05)

හතරවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේදය 2 කොටස II - මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේදී ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවල නියාමන අවශ්‍යතා සහ අයදුම් කිරීමේ සහ අනාවරණය කිරීමේ අවශ්‍යතා

1. පර්යේෂණ සඳහා දරනු ලබන රු.1,500,000 ක වියදම් අස්පාශ වත්කම් හි නිර්වචනයට අදාළ නොවේ, තවද පර්යේෂණ වියදම් දැරීමෙන් අස්පාශ වත්කම් බිහි වීමක්ද සිදු නොවේ, එබැවින් පර්යේෂණ සඳහා දරන ලද පිරිවැය අදාළ කාලච්ඡේදයේ වියදමක් ලෙස ලාභ අලාභ ප්‍රකාශනය තුළ හඳුනාගත යුතුය.
2. ජේටන්ට් අයිතිය මත දරන රු.200,000 ක වියදම් අස්පාශ වත්කමක් ලෙස හඳුනාගත හැක, එනම් ජේටන්ට් බලපත්‍රය අස්පාශය වත්කමිනි නිර්ණායක සපුරාලනු ලබයි.
3. පාරිභෝගික සබඳතා, වැඩි විකුණුම් ආදායමක් ගෙන එනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ ද, විනෝදාස්වාදය සඳහා දරනු ලබන රු.2,000,000 ක වියදම් අස්පාශය වත්කම් නිර්වචනයට අනුකූල නොවේ, එබැවින් මුළු රු.2,000,000 ක වියදම් අදාළ කාලච්ඡේද වියදමක් ලෙස ලාභ අලාභ ප්‍රකාශනය තුළ හඳුනාගත යුතුය.

(මුළු ලකුණු 05)

A කොටසෙහි අවසානය

පස්වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේදය 03 -(2 කොටස) ප්‍රසිද්ධ කිරීම සඳහා වූ සීමිත වගකීමක් සහිත සමාගමක මූල්‍ය ප්‍රකාශන

ආර්යා පුද්ගලික සමාගම
2001 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

(රු.'000)

මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ජනනය වූ මුදල් ප්‍රවාහය බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය (863 + 105)		968
ගැලපුම්		
ක්ෂය (5,600 - (4,800 + 2,500)) (W5)	3,300	
ණය මත පොලීය	450	
යන්ත්‍ර ඉවත් කිරීම මත අලාභය	750	
පාරිතෝෂිත සඳහා වෙන්කිරීම	760	5,260
කාරක ප්‍රාග්ධනය සංවලනය පෙර මෙහෙයුම් ලාභය		6,228
කාරක ප්‍රාග්ධන සංවලනයන්		
තොග වැඩිවීම	(500)	
වෙළඳ ණයගැතියන් අඩු වීම	410	
වෙළඳ ණයහිමියන්ගේ වැඩි වීම	420	330
මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ජනනය වූ මුදල් ප්‍රවාහය		6558
ගෙවූ ආදායම් බදු (W1)	(718)	
ගෙවූ පාරිතෝෂිත	(360)	(1,078)
මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය		5,480
ආයෝජන කටයුතුවලින් ජනනය වූ මුදල් ප්‍රවාහය		
දේපළ පිරියත උපකරණ මිලදී ගැනීම	(7,400)	
යන්ත්‍ර විකිණීමෙන් ලද මුදල් (W2)	(1,850)	
ආයෝජන කටයුතුවලින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය		(5,550)
මූල්‍ය කටයුතුවලින් ජනනය වූ මුදල් ප්‍රවාහය		
ගෙවූ ණය	(1,300)	
ගෙවූ ණය පොලී (W3)	(420)	
ලබාගත් ණය	2,000	
මූල්‍ය කටයුතුවලින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය		280
මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ වල ශුද්ධ වෙනස්වීම		210
කාලච්ඡේද ආරම්භක මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ		990
මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ වල ශුද්ධ වෙනස		210
කාලච්ඡේද අවසාන මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ		1,200

පෙර වැඩ

W1

ආදායම් බදු ගිණුම			
මුදල්	718	ඉ/ගෙ ශේෂය	763
		ලා/ලා	105
ප/ගෙ ශේෂය	150		
	868		868

W2

ඉවත් කිරීමේ ගිණුම			
පිරිවැය	5,100	ඉ/ගෙ ශේෂය	2,500
		ලා/ලා	750
		මුදල්	1,850
	5,100		5100

W3

ණය පොළී ගිණුම			
මුදල්	420	ඉ/ගෙ ශේෂය	70
		ලා/ලා	450
ප/ගෙ ශේෂය	100		
	520		520

W4

දේපළ පිරිසක උපකරණ ගිණුම			
ඉ/ගෙ ශේෂය	8,200	ඉවත් කිරීම	5,100
යන්ත්‍ර හුවමාරු	1,850		
මුදල්	5,550		
	15,600	ප/ගෙ ශේෂය	10,500
			15,600

W5

ක්ෂය ගිණුම			
ඉවත් කිරීම	2,500	ඉ/ගෙ ශේෂය	4,800
ප/ගෙ ශේෂය	5,600	ක්ෂය වියදම්	3,300
	8,100		8,100

(මුළු ලකුණු 10)

හයවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේදය 02 (1 කොටස) - මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව භාවිත කිරීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

(A)

(a)

වත්කම්	ධාරණ අගය	බදු පදනම	තාවකාලික වෙනස
ගොඩනැගිලි	10,000,000	12,000,000	
යන්ත්‍ර	6,000,000	5,000,000	
එකතුව	16,000,000	17,000,000	1,000,000

සමස්ථ අඩුකළ හැකි වෙනස (16,000,000 - 17,000,000) = 1,000,000

බදු අනුපාතය = 14%

විලම්භිත බදු වත්කම් (1,000,000 × 14%) = 140,000

(ලකුණු 03)

(b)

විලම්භිත බදු වගකීම්/වත්කම්			
ඉ/ගෙ ශේෂය	125,000		
ලා/ලා	15,000	ප/ගෙ ශේෂය	140,000
	140,000		140,000

ප්‍රවර්ධන බදු (600,000 × 14) = 84,000

විලම්භිත බදු හැරවුම් = (15,000)

වර්ෂය සඳහා ආදායම් බදු වියදම් = 69,000

(ලකුණු 02)

පරිච්ඡේදය 02 (2 කොටස) - මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව භාවිත කිරීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

(B)

1 ආදායම් බදු නොගෙවීම් = රු. මිලියන 1.3

මෙය ප්‍රතිපාදන ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ සැපයිය යුතුය.

කෙසේ වෙතත්, රුපියල් මිලියන 1.4 ක දඩ මුදල සඳහා කිසිදු ප්‍රතිපාදන නොතැබිය යුතු අතර එය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අවිනිශ්චිත වගකීමක් ලෙස හෙළිදරව් කළ යුතුය, මන්ද අතීත සිදුවීම්වලින් පැන නගින වගකීමක් සම්පූර්ණයෙන්ම පාලනයට යටත් නොවේ.

2 සේවයෙන් පහ කරන ලද සේවකයෙකු, සමාගමට එරෙහිව රුපියල් මිලියන 2 ක වන්දියක් ඉල්ලා ගොනු කර ඇති නඩුව අසම්භාව්‍ය වගකීමකි. කෙසේ වෙතත් මෙම සේවකයා වංචාවක් සිදුකර ඇති බවට පැහැදිලි සාක්ෂි පවතී. එම නිසා මෙම වන්දිය සමාගමට ගෙවීමට සිදුවන සම්භාවිතාවය ඉතාම අඩු බව සමාගමේ නීතිඥවරයා විසින් ප්‍රකාශ කොට ඇත. කෙසේ වෙතත් මෙම අසම්භාව්‍ය වගකීම සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ හෙළිදරව් කළ යුතුය.

(ලකුණු 05)
(මුළු ලකුණු 10)

හත්වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේදය 02 (2 කොටස) - මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව භාවිත කිරීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

(a)

සමුච්චිත ක්ෂය	=	7,200,000	
2020.04.01 දිනය ක්ෂය කළ වර්ෂ ගණන	=	7,200,000/600,000	= 12 වර්ෂ
ඉතිරි ජීවකාලය			= 28 වර්ෂ
අවුරුදු 32න් වැඩි කළ ඵලදායී ජීවිත කාලය	=	28 + 32	= 60 වර්ෂ
වාර්ෂය සඳහා ක්ෂය	=	16,800,000 /60	= රු 280,000
සමුච්චිත ක්ෂය	=	7,200,000 + 280,000	= <u>රු7,480,000</u>
2021 මාර්තු 31 දිනට ගොඩනැගිල්ලේ වාර්ෂික අගය	=	පිරිවැය - සමුච්චිත ක්ෂය	
	=	24,000,000 - 7,480,000	
	=	<u>රු.16,520,000</u>	

(ලකුණු 04)

පරිච්ඡේදය 02 (2 කොටස) - මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව භාවිත කිරීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

(b)

විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශය	(රු.)
ක්ෂය (3,000/3)	1,000,000
කල්බදු පොලිය	240,000

මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශය	(රු.)
ජංගම නොවන වත්කම්	
දේපල පිරියත හා උපකරණ- භාවිත අයිතිය ඇති වත්කම් (3,000 - 1,000)	2,000,000
ජංගම නොවන වගකීම්	
කල්බදු ණයහිමි	743,604
ජංගම වගකීම්	
කල්බදු ණයහිමි	663,751

පෙර වැඩ

කල්බදු ක්‍රමක්ෂය වගුව

වර්ෂය	වටිනාකම	පොලිය	ප්‍රාග්ධනය	වාරිකය	අවසාන ශේෂය
1	2,000,000	240,000	592,635	832,635	1,407,365
2	1,407,365	168,884	663,751	832,635	743,614
3	743,614	89,234	743,401	832,635	-

ජංගම නොවන වත්කම් -ධාරණ අගය = 3,000 – 1,000 = 2,000

(ලකුණු 06)

(මුළු ලකුණු 10)

B කොටසෙහි අවසානය

අටවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේදය 03 (1කොටස) - ප්‍රසිද්ධ කිරීම සඳහා වූ සීමිත වගකීමක් සහිත සමාගමක මූල්‍ය ප්‍රකාශන

(a)

රිච් පුද්ගලික සමාගම
2021 මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා
ලාභ අලාභ හෝ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය (රු.'000)

	සටහන්		
විකුණුම්			150,000
විකුණුම් පිරිවැය			<u>(81,000)</u>
දළ ලාභය			69,000
වෙනත් ආදායම්	01		2,480
අඩු කලා - වියදම්			
බෙදා හැරීමේ වියදම් (W4)		(21,000)	
පරිපාලන වියදම් (W4)		(42,950)	
වෙනත් වියදම් (W4)		(1,850)	
මූල්‍ය වියදම්	02	(4,825)	(70,625)
බදු පෙර ලාභය			855
ආදායම් බදු (W3)			(5,300)
බදු පසු ලාභය			(4,445)

(ලකුණු 10)

(b)

රිච් පුද්ගලික සමාගම
2021 මාර්තු 31 දිනට
මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය

(රු.'000)

වත්කම්	සටහන්		
ජංගම නොවන වත්කම්			
දේපල පිරිසිදු සහ උප උපකරණ			53,550
ප්‍රාග්ධන නොනීම් වැඩ (18.000+1.375) (W6)			19,375
ජංගම වත්කම්			
තොගය	03	28,000	
වෙළෙඳ ලැබිය යුතු දෑ		19,080	
කලින් ගෙවීම්		9,000	
මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ		25,100	81,180
මුළු වත්කම්			154,105

හිමිකම් හා වගකීම්			
<u>හිමිකම් හා රඳවාගත් ලාභ</u>			
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය		100,000	
රඳවාගත් ලාභ		17,555	
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය		3,000	120,555
මුළු හිමිකම්			
<u>ජංගම නොවන වගකීම්</u>			
බැංකු ණය			11,250
<u>ජංගම වගකීම්</u>			
වෙළඳ ගෙවිය යුතු දෑ		15,600	
උපචිත විගණන ගාස්තු		600	
බැංකු ණය		3,750	
උපචිත වන්දි		750	
ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු (W3)		1,600	22,300
මුළු හිමිකම් හා වගකීම්			154,105

(ලකුණු 09)

(c)

රිච් පුද්ගලික සමාගම
2021 මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා
ස්කන්ධයේ වෙනස්වීම් දැක්වෙන ප්‍රකාශනය

විස්තරය	ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය	රඳවාගත් ලාභය	ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය	එකතුව
01.04.2020 ට ශේෂය	100,000	22,000	3,000	125,000
වර්ෂය සඳහා ලාභය/(අලාභය)		(4,445)		(4,445)
31.03.2021 ට ශේෂය	100,000	17,555	3,000	120,555

(ලකුණු 02)

(d)

රිච් පුද්ගලික සමාගම
2021 මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා
දේපල, පිරියත හා උපකරණවල වෙනස්වීම් ප්‍රකාශනය

විස්තරය	ඉඩම්	ගොඩනැගිලි	යන්ත්‍ර	පරිගණක මෘදුකාංග	එකතුව
පිරිවැය/ ප්‍රත්‍යාගණන අගය					
01.04.2020	44,000	18,000	14,000	3,000	79,000
31.03.2021 දිනට ශේෂය	<u>44,000</u>	<u>18,000</u>	<u>14,000</u>	<u>3,000</u>	<u>79,000</u>
01.04.2020 දිනට ශේෂය	-	12,000	6,000	1,200	19,200
වසරේ ක්ෂයවීම් (W1)		900	3,500	750	5,150
හානිකරණය (W5)			1,100		1,100
31.03.2021 දිනට ශේෂය		<u>12,900</u>	<u>10,600</u>	<u>1,950</u>	<u>25,450</u>
31.03.2021 දිනට ධාරණ අගය					53,550

(ලකුණු 04)

සටහන්

සටහන 01 - වෙනත් ආදායම්

ශේෂ පිරික්සුම් ඇති වෙනත් ආදායම්	2,100
කපා හළ බොල් ණය නැවත ලැබීම	<u>380</u>
කපා හළ බොල් ණය නැවත ලැබීම	<u>2,480</u>

සටහන 02 - මූල්‍ය වියදම්

මූල්‍ය වියදම්	6,200
පොලිය (15,000 × 10% × 11/12)	<u>1,375</u>
එකතුව	<u>4,825</u>

සටහන 03 - වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ

ණය ගැතියෝ (21,700-500)	21,200
10% වෙන්කිරීම් (W2)	<u>(2,120)</u>
එකතුව	<u>19,080</u>

පෙර වැඩ

W1 - ක්ෂය

	පිරිවැය	එලදායි ජීව කාලය	වර්ෂය සඳහා අයකිරීම්	1/4/2021 දිනට ක්ෂය	සමුච්චිත ක්ෂය
ගොඩනැගිලි	18,000	20	900	12,000	12,900
යන්ත්‍ර	14,000	4	3,500	6,000	9,500
මෘදුකාංග	3,000	4	750	1,200	1,950

W2

අඩමාණ ණය වෙන්කිරීම

බොල් ණය	500	ඉ.ගෙ ශේෂය	3,000
ලා/ලා	380		
ප.ගෙ ශේෂය	2,120		
	<u>3,000</u>		<u>3,000</u>

W3

ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු

මුදල්	7,200	ඉ.ගෙ ශේෂය	3,500
ප.ගෙ ශේෂය	1,600	ලා/ලා	5,300
	<u>8,800</u>		<u>8,800</u>

W4 - වියදම් වර්ගීකරණය

	බෙදාහැරීමේ වියදම්	පරිපාලන වියදම්	වෙනත් වියදම්
ශේෂ පිරික්සුම	21,000	34,200	-
ගොඩනැගිලි ක්ෂය		900	
යන්ත්‍ර ක්ෂය		3,500	
මෘදුකාංග ක්ෂය		750	
වන්දි			750
භානිකරණ අලාභ (W5)			1,100
කුලිය		3,000	
විගණන ගාස්තු		600	
	21,000	42,950	1,850

W5 - භානි කරන අලාභ

සාධාරණ අගය 3,000
 භාවිතා කළ අගය 3,400 $\left\{ \begin{array}{l} \swarrow \\ \searrow \end{array} \right.$ 3,400 අයකරගත හැකි අගය

භානි කරන අලාභ = ධාරණ අගය - නැවත අයකරගත හැකි අගය
 = 4,500 - 3,400
 = 1,100

W6

ප්‍රාග්ධන නොනිමි වැඩ = $15,000 \times 10\% \times 11/12$
 = 1,375

(මුළු ලකුණු 25)

නවවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේදය 04 - මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන දත්ත සහ තොරතුරු අර්ථකථනය කිරීම

(a)

(i) දළ ලාභ අනුපාතය = $\frac{\text{දළ ලාභය}}{\text{විකුණුම්}} \times 100$
 = $\frac{168,900}{372,400} \times 100 = \underline{\underline{45.35\%}}$

(ii) ක්ෂණික වත්කම් = (ජංගම වත්කම්-තොගය) : ජංගම වගකීම්
 = (151,400 - 95,400) : 47,400
 = 1.18 : 1

$$\begin{aligned}
 \text{(iii) තොග රැඳවුම් කාලය} &= \frac{\text{සාමාන්‍ය තොගය}}{\text{විකුණුම් පිරිවැය}} \times 365 \\
 &= \frac{(95,400+88,400)/2}{203,500} \times 365 \\
 &= \frac{91,900}{203,500} \times 365 \\
 &= \underline{\underline{\text{දින 165}}}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{(iv) ණය පියවුම් කාලය} &= \frac{\text{සාමාන්‍ය ණය හිමියෝ}}{\text{ගැනුම්}} \times 365 \\
 &= \frac{(38,300+25,900)/2}{210,500} \times 365 \\
 &= \frac{32,100}{210,500} \times 365 \\
 &= \underline{\underline{\text{දින 56}}}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{(v) කොටසක ඉපයුම} &= \frac{\text{සාමාන්‍ය කොටස් හිමියන් සඳහා ලාභය}}{\text{සාමාන්‍ය කොටස්හි බර තැබූ අගය}} \\
 &= \frac{22,700}{5,500} \\
 &= \underline{\underline{\text{කොටසකට රු. 4.13}}}
 \end{aligned}$$

(ලකුණු 05)

(b)

ලාභදායීත්වය

දළ ලාභ අනුපාතය

කර්මාන්තයේ දළ ලාභ අනුපාතය 52% වන අතර, සමාගමේ දළ ලාභ අනුපාතය කර්මාන්තය දළ ලාභ අනුපාතය ට වඩා අඩුවන අතර එය 45.35%. එය කර්මාන්තය හා සැසඳීමේදී 7% ක පහත වැටීමකි. විකුණුම් මිල අධික වීම හෝ නිෂ්පාදන පිරිවැය අධික වීම මේ සඳහා හේතු වී තිබිය හැක. කළමනාකාරිත්වය ඒ සඳහා හේතු විමර්ශනය කළ යුතු අතර කර්මාන්තයේ අගය ට වඩා ඉහළ අගයක් හෝ සමාන දළ ලාභ අනුපාත අගයක් ස්ථාපිත කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. නිෂ්පාදන පිරිවැය අවම කිරීමේ උපාය මාර්ග භාවිතා කිරීම, විකුණුම් මට්ටම පහත හෙළීම හා නිෂ්පාදන නාස්තිය අවම කිරීම තුළින් මෙය සාක්ෂාත් කර කරගත හැක.

ද්‍රවශීලතාවය

ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය

කර්මාන්තයේ ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය, සමාගමේ අගයට වඩා 1. 18 ලෙස ඉහළ අගයක් වන අතර, එය කර්මාන්තයට යහපත් අගයකි. කෙසේ වෙතත් ද්‍රවශීලතාවය සමග සැසඳීමේදී සමාගම කර්මාන්තයට වඩා යහපත්ව පවත්වාගෙන ගොස් ඇත.

කාර්යක්ෂමතාවය

තොග නේවාසික කාලය

තොග නේවාසික කාලය සමාගමේ දින 165 ක් වන අතර, එය කර්මාන්තයෙහි දින 35ක් පමණි. එනම් සමාගමෙහි තොග ගොඩගැසී පවතින නිසා කාරක ප්‍රාග්ධන ගැටලු වලට මුහුණ දීමට සිදු විය හැක. තවද දිගු කාලීනව තොග තබා ගැනීමට සමාගමට අධික පිරිවැයක් දැරීමට ඉහළ සම්භාවිතාවයක් පවතී. තවද තොග යල් පැන යාමේ අවදානමක් ද සමාගම වෙත පවතී.

ණය පියවීමේ කාලය

ණය හිමියන්ට ණය පියවීම් සිදු කරනු ලබන කාලය අනුව සමාගමට සාපේක්ෂව කර්මාන්තය ඉහළ කාර්යක්ෂමතාවයක් පෙන්වයි. එනම් සමාගම ණය පියවනවට වඩා වැඩි වේගයකින් කර්මාන්තය ණය හිමියන් ගේ ණය පියවනු ලබයි.

ආයෝජනය

කොටසක ඉපැයීම

කොටසක ඉපැයීම් කර්මාන්තයෙහි 7.5 ක් වන අතර, එය සමාගමේ 4.13 වේ. එමගින් පෙන්නුම් කරනු ලබන්නේ සමාගමේ කොටස් හිමියන්ට ආයෝජන මගින් කළ හැකි මුළු ඉපැයීම් කර්මාන්තයට සාපේක්ෂව අඩු බවයි.

(ලකුණු 05)
(මුළු ලකුණු 10)

10 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේදය 05 (2 කොටස) - ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනය

(a)

කීර්තිනාමය ගණනය කිරීම

		(රු.'000)
ආයෝජනය		40,000
පාලිත නොවන පිරිවැය		20,000
		60,000
රඳවාගත් ආදායම්	13,000	
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය	40,000	(53,000)
කීර්තිනාමය	7,000	7,000

(ලකුණු 04)

(b)

හිරු සමාගම
2021 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය

(රු.'000)

වත්කම්		
ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපළ පිරිසික උපකරණ		112,600
(60,000+55,000 - 3,000+ 600) (W4)		
කීර්ති නාමය		7,000
ජංගම වත්කම්		
තොගය (13,000+18,000 -1,000) (W3)	30,000	
වෙළඳ ණයගැතියෝ (20,000+15,000 - 12,000)	23,000	
මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ	27,000	80,000
මුළු වත්කම්		199,600
හිමිකම් හා වගකීම්		
හිමිකම්		
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය	60,000	
රඳවාගත් ඉපයුම්	14,540	74,540
පාලිත නොවන පිරිවැය (W2)		20,760
ජංගම නොවන වගකීම්		
බැංකු ණය (16,000+ 32,000)		48,000
ජංගම වත්කම්		
වෙළඳ ණය හිමි (4,500+ 13,800 - 12,000)	56,300	56,300
මුළු හිමිකම් හා වගකීම්		199,600

පෙර වැඩ

W1

ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ඉපයුම්

ඉවත් කිරීම් මත ලාභය	3,000	ඉ/ගෙ ශේෂය	14,500
නොයිපයු ලාභය	800	පෙර අත්පත් කර ගැනීමට ලාභ (4,200 × 80%)	3,360
ප/ගෙ ශේෂය	14,540		480
	<u>18,060</u>		<u>18,060</u>

W2

පාලිත නොවන පිරිවැය

නොයිපයු ලාභ	200	ආයෝජන	20,000
		අධි ක්ෂයවීම්	120
ප/ගෙ ශේෂය	20,760	පසු අත්පත් කරගැනීමේ ලාභ (4,200 × 2%)	840
	<u>20,960</u>		<u>20,960</u>

W3 - නොයිපයු ලාභය

$$\begin{aligned} \text{නොයිපයු ලාභය} &= 10,000 \times 120 \% = 12,000 \\ 50\% &= 6,000 \\ &= \frac{6,000 \times 20}{120} = \underline{1,000} \end{aligned}$$

W4 - වත්කම් ඉවත් කිරීම

වත්කම් ඉවත් කිරීම			
පිරිවැය	5,000	විකුණුම් අගය	6,000
ලාභය	3,000	සමුච්චිත ක්ෂය	2,000
	<u>8,000</u>		<u>8,000</u>

(කොණ 11)

(මුළු කොණ 15)

C කොටසෙහි අවසානය

Notice:

These answers compiled and issued by the Education and Training Division of AAT Sri Lanka constitute part and parcel of study material for AAT students.

These should be understood as Suggested Answers to question set at AAT Examinations and should not be construed as the “Only” answers, or, for that matter even as “Model Answers”. The fundamental objective of this publication is to add completeness to its series of study texts, designs especially for the benefit of those students who are engaged in self-studies. These are intended to assist them with the exploration of the relevant subject matter and further enhance their understanding as well as stay relevant in the art of answering questions at examination level.

© 2021 by the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka). All rights reserved. No part of this document may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without prior written permission of the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)